

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

Continet Tractatus De Conscientia, De Peccatis, De Legibus, De Fide, Spe,
Et Charitate

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

§. 2. An promulgatio, seu notitia priuilegij ad priuilegium requiratur?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76540](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76540)

ho, non in iure ad agendum, hoc est, quae consistit in sola concessione Principis, non in potestate ad aliquid ex concessione faciendum. Quapropter dicunt Doctores statim referendi, dispensationem factam alicuius irregularitatis; & inhabilitatis, remissionem obligationis contractae, confirmationem alicuius facti validam esse literis non expeditis: ac verò gratia seu facultas facta alicui, ut aliquid operetur, quod alias efficere non poterat, nulla est, quovisque literae expendantur, sic Bald. in l. falsus, num. 21. Cod. de furtis, & ex illo tradit Molin. lib. 2. de primogen. cap. 7. n. 57. & seqq. Gutier. quast. canon. lib. 2. cap. 17. n. 4. & quast. pract. lib. 2. q. 75. n. 2. Auendanno l. 43. Tauri. gl. 1. n. 2. Man. Rodr. qq. reg. tom. 2. q. 46. art. 8. Matienz. lib. 5. compil. di. 7. l. 1. gl. 2. 3. 4. & 5. & indicat (licet obscure) Azueud. ibi n. 13.

Et quae doctrina infert supradictus Molin. Matienz. & Azueud. non esse validam licentiam concessam à Rege nostro instituendi maioratum, quovisque subscribat, & literis expeditur concessionem: & inclinat videtur in hac parte noster Molin. tom. 3. disp. 599. numer. 3. non ob rationem generalem gratiae. & privilegii ad aliquid agendum, sed ob peculiaris illa, quae in hac gratia servatur. Secundo infert Gutier. eadem quast. 75. num. 2. & Man. art. 8. licentiam concessam à Pontifice Episcopis ad testandam, non valere, quovisque literae expendantur, quia est ad aliquid agendum. Tertio infert supradicti DD. omnes illas gratias, quae ad aliquid faciendum sunt concessae, quaeque, ut ipsi dicunt, non habent esse perfectum, penitus mortuo concedente, neque à successore expediti.

9 Verum admittenda non est haec limitatio, sicut neque illam admittit noster Molin. disp. 599. num. 4. Suarez lib. 8. c. 2. n. 4 Azor. tom. 1. lib. 5. c. 2. q. 5. circa fin. Thom. Sanch. lib. 8. c. 29. n. 7. quia iure naturae ad committendam alicui iurisdictionem, & facultatem ad aliquid agendum, non requiritur scriptura, ut de se constat: iure autem positivo non invenitur talis exigentia ad omnes actus, sed solum ad iudicandum: & hoc non ex iure communi, sed ex reg. 25. Cancell. Ergo sine fundamento firmo haec conditio expostulatur. Quapropter infero cum Azor, & nostro Molin. validam esse facultatem ad testandum, ad instituendum maioratum, ad eligendum Confessorem, qui absolvat à reatu, ad non servandum ieiunium, ad celebrandum tali hora, & tempore sacrificium, ad faciendos ordines non servatis interstitiis, vel extra tempora, vel ante legitimam aetatem, ad lucrandas indulgentias, & alia similia, si iuratae literae non expendantur, sed solum verbo placuerit facta concessio: consentis Nicol. Garc. 6. p. de benef. cap. 2. circa fin. à n. 350.

§. II.

An promulgatio, seu notitia privilegij ad privilegium requiratur.

- 1 Requiritur promulgatio, ut alij privilegium non impediant, & quae sufficiat.
- 2 Quid dicendum de privilegio, quatenus favor est privilegiati Notatur distinctio privilegiorum pro declaratione.
- 3 Non censetur privilegium concessum, quovisque illius notitiam habeat.
- 4 Satisfit cuidam obiectio.
- 5 Limitatur ab aliquibus, ut intelligatur de privilegio gratioso, non remuneratorio. Sed non admittitur.
- 6 Secundo limitatur, ut ante acceptationem, seu notitiam privilegiati non habeat suam vim integram, tamen non possit revocari à concedente? Non admittitur.
- 7 Privilegium non expostulat notitiam illorum, in quorum damnum cedit.
- 8 Excipit nisi privilegio collatur alicuius iuris qualitas.
- 9 Scientia privilegij requiritur in privilegio per se, & directo, seu in indirecto privilegio.
- 10 Quae acceptatio sufficiat? Sufficit facta per procuratorem, nuntium, &c.
- 11 Limitatur aliqui, ut non intelligatur de privilegio, quae sciam inuolunt dispensationem.
- 12 Non admittitur limitatio.
- 13 Proponitur obiectio, quadam, & solvitur.

EX supetioribus constat privilegium habere rationem legis, non quidem respectu illius, in cuius fauorem est concessum, sed respectu aliorum, quia ipsi vel ex iure ipso naturali, vel ratione praecipue in privilegio latum, tenentur non impedire privilegij vsum.

Si ergo de privilegio, quatenus inducit obligationem in his, qui formaliter privilegiati sunt, loquamur, certum esse debet indigere promulgatione, quae sufficienter privilegium manifestet: tum quia in hac parte privilegium habet rationem legis, seu praecipue: tum quia praecipue, & legis obligatio esse non potest, ubi non est illius notitia. Haec autem notitia non debet dari publicatione solemni, nisi privilegium sit vniuersi-

fali lege constitutum: quale est latum in Extrarag. 1. de reliq. & venerat. Sanctor. & Clement. unica de Baptismo. & aliis, quia privilegia, quae non vniuersali lege, sed particulari indultae, & scripto conceduntur singularibus personis, & communitatibus, singularem commoditatem, & fauorem respiciunt. Ergo singularis publicatio sufficit: ea enim quae sufficit privilegiatis ad vrendum privilegium, eadem per se sufficit aliis, ne illius vsum impediant, quia ex vno aliud necessario sequitur. At quia saepe occulte conceditur privilegium, & solum privilegio innotescit, ideo necessarium est hanc concessionem aliis etiam manifestari, ut teneatur illius vsum non impedire. Manifestanda tamen est ostensione publici instrumenti, quia publico instrumento fuit facta concessio, vel saltem manifestari debet per testes omni exceptione maiores, qui de concessione facta, & literis expedita nullum vitium haberentur testentur, vel saltem testentur publice, & coram omnibus privilegiatorum vsum fuisse privilegio, alias fidem perfectam in iudicio non facient, sic Syluest. verb. exemptio, quast. 5. & 7. Suarez lib. 8. de legibus, cap. 24. num. 10. Mascard. de prob. conclus. 845. num. 24. in foro tamen conscientiae non tanta probatio requiritur, sed sufficit ea, quae prudentem hominem certum reddere potest de privilegio concessio, qualis est celebranda ea, quae à solo privilegiato habetur, etiam si ipse suo iuramento affirmet se habere privilegium, quia, ut bene dicit Suarez supra num. 9. nullus in propria causa est testis omni exceptione maior, cui ex obligatione fides sit adhibenda, esto ex vrbantate aliquando credi possit.

2 Verum, si de privilegio, quatenus favor, & beneficium est privilegiati, loquamur, certum est, si sit privilegium per modum legis concessum, indigere promulgatione, sicut & ipsa lex indiget, & consequenter expostulat notitiam illius in privilegio, esto non debeat singularium auribus intimari: sic omnes DD. referendi; hoc enim non est tam ratione beneficij, quam ratione obligationis inductae ex lege. Et si loquamur de privilegio concessio per modum scripti singularibus personis, vel communitatibus, in quorum commodum, & fauorem cedit, vana sunt Doctorum placita. Nam esto communiter dicant non valere privilegium, quovisque privilegiatus illius notitiam habeat, & privilegium acceptet, tot limitationes adhibent, ut ex illis potius videatur pro regula generali esse statuendum, valere privilegium abique notitia privilegiati. Et ergo eam distinctione procedamus, distinguenda sunt privilegia, alia sunt privilegia praeter ius, alia contra ius. Privilegia praeter ius voco ea, quibus aliqua iurisdictione, & facultas tibi conceditur, quae communi iuri non repugnat: contra ius voco omnes dispensationes, & facultates, quibus à iuris communis observatione eximitis. Et quidem posse Principem de plenitudine suae potestatis alicui privilegium concedere inuito, & nolenti, res debet esse indubitata: quae enim repugnantia ostendi potest, in eo, quod Pontifex habebit clericum ad matrimonium contrahendum, si causa communis expostulet, vel dispenser cum illegitimo ad ordines etiam nolente dispensationem, & obligationem decimandi, & ieiunandi auferat? Impedimenta enim haec, cum à potestate Pontificis tantum fuerint introducta, ab illo solum auferri possunt, & dispensari, nec consensus subditi requiri necessarii debet, sic Bonac. disp. 1. quast. 3. par. 3. n. 4. Salas disp. 20. sect. 14. num. 13. Suarez alios referens lib. 8. cap. 25. n. 15. Aduerto tamen, nunquam fit intelligendum esse factam esse concessionem, nisi clare constat.

3 Quapropter regula. Esti Princeps supremus possit privilegium quoddam tibi concedere, nulla illius notitia à te habita: attamen nunquam fit censetur concedere, sed eius concessio imbibit tacitam conditionem, dammodo non resistas, Probo, quia hoc expedit rectae gubernationi, ne beneficia, & mercedes Principis exprobrentur, & contemnantur: neve dentur nisi indignis & perentibus. Secundo, quia privilegium est quaedam donatio, quae abique acceptatione donatarij non censetur habere effectum: sic Menoch. lib. 2. de arbitrar. centur. 2. casu 185. n. 31. Sanchez lib. 1. de matrim. disp. 6. n. 10. & 29. & lib. 3. disp. 30. num. 13. & disp. 36. per totam. Bonac. disp. 1. de legibus, q. 3. punct. 3. n. 5. Suar. lib. 8. de legib. c. 25. num. 17. & seqq. Valq. disp. 156. c. 4. n. 30. & 31. Salas disp. 20. sect. 14. Azor. tom. 1. lib. 5. c. 3. q. 7. & c. 23. n. vlt. & alij plures ab eisdem relati.

4 Neque obstat aduersus hanc regulam, quod privilegium equiparari solet legato, autenti, de nup. §. disponat. collat. 4. Sed legatum relictum à testatore acquiritur legato, etiam ignorantia à tempore motus testatoris, licet iam parat §. surdo, ff. de leg. 2. Ergo privilegium, Non inquam, obstat, quia solum equiparatur in eo, quod vtrumque seruandum sit, & privilegium, & testamentum: at quodlibet diuersas condiciones expostulat ad sui valorem; testamentum enim morte testatoris firmatur, privilegium vero acceptatione privilegiarij. Neque item obstat l. 1. §. 1. ff. de iudic. ubi ignorantia sibi esse prorogatum iurisdictionem, illam de facto habet: sed prorogatio est quoddam privilegium. Ergo. Non, inquam, obstat, quia iurisdictione prorogata eadem est eam principali, ac prouide non est mirum, si ad prorogationem specialis scientia, & acceptatio non requiratur.

